

Andrzej Mirski

Psychomarkery w chorobach somatycznych i psychosomatycznych

Psychomarkers in somatic and psychosomatic diseases

Psychomarkerami autor referatu proponuje nazwać diagnostyczne wskaźniki występowania określonych chorób, syndromów bądź objawów, zbieranych w oparciu o czynniki psychologiczne, a więc wyższe funkcje układu nerwowego człowieka. Autor proponuje wyróżnienie trzech najważniejszych typów psychomarkerów, w zależności od hierarchicznego poziomu procesów psychicznych, a więc psychomarkerów fizjologicznych, behawioralnych i subiektywnych. Psychomarkery fizjologiczne to fizjologiczne reprezentacje procesów psychicznych, do których zaliczyć można fale mózgowe, przewodność skóry, przepływ krwi w naczyniach mózgu i naczyniach skóry, ruchy gałek ocznych, stopień napięcia mięśni i wiele innych, stopniowo coraz lepiej poznawanych i opisywanych. Psychomarkery behawioralne to obiektywnie zachodzące zmiany w zachowaniu, które również można śledzić za pomocą odpowiedniej aparatury lub dzięki dokładnej obserwacji, a więc zachowania pozawerbalne, mimika twarzy, postawa ciała, ubiór, określone zachowania w danych sytuacjach. Wreszcie psychomarkery mentalne to

starannie zebrane i opisane wypowiedzi ustne lub pisemne badanej osoby, w której, według odpowiednio skonstruowanej metody, zwykle na odpowiedniej skali przedstawia swoje subiektywne doznania związane z badanymi stanami i objawami, a więc na przykład skala odczuć bólu, lęku, poczucia duszności, poczucia, zawrotów głowy, komfortu lub dyskomfortu. Każda istniejąca (a przynajmniej od pewnego stopnia zaawansowana) choroba musi mieć swoje psychiczne wskaźniki, a więc także odpowiadające im psychomarkery.

artmir@o2.pl